

Motion till riksdagen 2006/07:N352

av **Thomas Östros (s)**

Bonusavtal i statliga företag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om de statliga bolagsledningarnas löner och ersättningar.

Motivering

De statliga bolagen representerar mycket stora värden och spelar viktiga roller på de marknader där de agerar. Det övergripande målet är att företagen ska skapa värde och infria uttryckta samhällsintressen. Bolagen ska ledas så att de uppnår både de ekonomiska och de samhälleliga målen och de ska agera så att förtroendet från allmänheten upprätthålls. Därför är regeringens uppfattning om att bonusavtal återigen ska förordas för verkställande direktörer i de statliga bolagen mycket oroväckande.

Bonusavtal med ledande företrädare i statliga bolag kommer inte att leda till mer välskötta bolag. Forskare har inte kunnat hitta några tydliga samband mellan förekomsten av bonusavtal och företagens resultatutveckling. Däremot riskerar de att leda till allvarliga tapp i förtroende för de statliga bolagen bland allmänheten. Jag kan också konstatera att det fram tills nu har rått en bred enighet i riksdagen kring synen på bonusavtal.

Anställningsvillkoren för ledande företrädare i de statliga bolagen är en viktig ägarfråga, och statens syn på de principer som ska ligga till grund för anställningsvillkoren måste också kommuniceras mycket tydligt till bolagens styrelser. Koden för bolagsstyrning anger dessutom att ägarna vid årsstämma skall besluta om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare i bolag.

I stället för att öppna upp för vd-bonusar i de statliga företagen borde regeringen utveckla de befintliga riktlinjerna vidare, noga följa hur de tillämpas i praktiken av de statliga företagens styrelser samt se till att de statliga företagen, i enlighet med dessa riktlinjer, klart och tydligt redovisar anställningsvillkor och incitamentsprogram i årsredovisningarna.

Fel! Okänt namn på

Jag vill se en ordning där statliga bolag agerar förebilder för näringslivet och där ersättningarna till verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare är tydliga, kontrollerbara och försvarbara. Det bör också vara naturligt att de statliga bolagen följer den kod som näringslivet själv har deltagit i att arbeta fram. Följande riktlinjer för ersättning och bonusavtal bör tillämpas:

1. Företagets styrelse, i sin helhet, har ansvaret för anställning av vd och beslutar om anställningsvillkoren. Styrelsen skall därvid beakta om villkoren överensstämmer med de av regeringen beslutade riktlinjerna. Det ankommer på styrelsen och vd att säkerställa att regeringens riktlinjer även tillämpas för andra personer i företagsledande och därmed jämförlig ställning i statliga företag och deras dotterbolag.
2. Löner och övriga förmåner skall vara konkurrenskraftiga, men de statliga företagen skall inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag. Vad gäller bonusavtal ska sådana, i största möjliga mån, undvikas i de statliga bolagen.
3. I det fall ett företags styrelse trots allt anser det befogat att införa bonusprogram skall bl.a. följande gälla: Programmet bör omfatta alla anställda i företaget men inte vd, bonus kan maximalt uppgå till två månadslöner, och en förutsättning för bonus är att bolaget redovisar ett positivt resultat.
4. I årsredovisningen skall ersättningar för koncernchef, vd och ledningsgrupp redovisas per person. Även för styrelsens ledamöter skall arvoden redovisas. Styrelsen skall dessutom på bolagsstämman redovisa och motivera den totala ersättningen till vd, vilket innebär ett relativt effektivt hinder mot oacceptabla lönehöjningar.

Stockholm den 31 oktober 2006

Thomas Östros (s)